

บทที่ 5

Moment Estimate

5.1 การประมาณค่าโดยวิธีการใช้โมเมนต์ (Estimation by the Method of Moment)

ความหมายของการประมาณค่าของพารามิเตอร์โดยวิธีโมเมนต์

$$(1) \text{ กำหนดให้ } \mu'_r = E(X)^r \text{ เป็นโมเมนต์ของประชากรรอบที่ } r$$

$$(2) \text{ ให้ } M'_j = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^j \text{ เป็นโมเมนต์ของตัวอย่างรอบที่ } j$$

เราจะใช้โมเมนต์ของตัวอย่างแทนโมเมนต์ของประชากรเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการสร้างตัวประมาณค่าที่ต้องการ

$$\text{นั่นคือ } M'_j = \mu'_j(\theta_1, \theta_2, \dots, \theta_k) \quad \dots \dots \dots (1)$$

ตัวอย่างที่ 1 กำหนดให้ $X_1, \dots, X_n$ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของประชากรเป็น μ, σ^2 ตามลำดับ

จงประมาณค่าของ μ และ σ^2 โดยใช้วิธีการของโมเมนต์

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum X_i = M'_1; \text{ โมเมนต์ของตัวอย่างรอบที่ 1}$$

$$\text{เนื่องจาก } E(X) = \mu$$

$$\text{และ } M'_1 = \mu' \quad (\text{จาก (1)})$$

$$\text{ดังนั้น } \frac{1}{n} \sum X_i = E(X) = \bar{X}$$

→ $\bar{X}$ เป็นค่าประมาณของ μ ที่ได้จากการของโมเมนต์

$$\text{เนื่องจาก } \sigma^2 = E(X)^2 - (E(X))^2$$

$$\text{และ } E(X)^2 = \mu'_2$$

$$E(X) = \mu'_1$$

แทนค่า $E(X)^2$ ด้วย $\frac{1}{n} \sum X_i^2$

$$E(X) = \frac{1}{n} \sum X_i$$

$$E(X)^2 - (E(X))^2 = \frac{1}{n} \sum X_i^2 - \left(\frac{1}{n} \sum X_i \right)^2$$

$$= \frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n}$$

$$\hat{\sigma}_{mis}^2 = \frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n}$$

$$\hat{\sigma}_{mis}^2 = \frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n}$$

$$\text{ค่าประมาณของ } \sigma^2 \text{ โดยวิธีการของโมเมนต์ } \frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n}$$

ตัวอย่างที่ 2 กำหนดให้ $X_1, \dots, X_n$ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบพัช่องที่มีพารามิเตอร์เป็น λ จงหาค่าประมาณของ λ โดยวิธีการของโมเมนต์

$$\text{เนื่องจาก } E(X) = \lambda$$

$$\text{และ } \mu'_1 = E(X)$$

$$\text{เพร率为 } \mu'_1 = M'_1$$

$$\text{นั่นก็คือ } E(X) = \frac{1}{n} \sum X_i = \bar{X}$$

$$\Rightarrow \hat{\lambda}_{mis} = \bar{X}$$

$$\text{ค่าประมาณของ } \lambda \text{ โดยวิธีการของโมเมนต์ก็คือ } \bar{X}$$

จากตัวอย่างนี้ เราจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าการหาค่าประมาณ โดยวิธีโมเมนต์ ในปัญหานี้จะได้คุณสมบัติดังนี้คือ

1. เป็นตัวประมาณค่าที่ unbiased
2. เป็นตัวประมาณค่าที่ Consistency
3. เป็นตัวประมาณค่าที่มีคุณสมบัติเป็น sufficiency

ตัวอย่างที่ 3 กำหนดให้สุ่มตัวอย่าง $x_1, \dots, x_n$ มาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบ Negative exponential โดยที่ $f(x; \theta) = \theta \exp(-\theta x) ; 0 < x < \infty$ ให้หาค่าประมาณของ θ โดยวิธีการของโมเมนต์

$$\begin{aligned} E(X) &= \int_0^\infty x \theta \exp(-\theta x) dx \\ &= (1/\theta) \int_0^\infty x \theta \exp(-\theta x) d\theta x \\ &= (1/\theta) \Gamma(2) = 1/\theta \end{aligned}$$

$$E(X) = 1/\theta$$

เนื่องจาก $E(X) = \mu'$

แทนที่ μ' ด้วย M_1

$$1/\hat{\theta} = \frac{1}{n} \sum x_i$$

ดังนั้น $\hat{\theta} = 1/\bar{X}$

ดังนั้นค่าประมาณของ θ โดยวิธีของโมเมนต์คือ $1/\bar{X}$

5.2 คุณสมบัติของตัวประมาณค่าที่ได้มาจากการของโมเมนต์ (Properties of Moment Estimate)

1. เป็นตัวประมาณที่มีคุณสมบัติ Consistency
2. ตัวประมาณที่ได้มาจากการของโมเมนต์ไม่จำเป็นต้องมีตัวเดียวอาจจะมีหลายตัวก็ได้ ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ใช้ตัวอย่างที่ 3 เดิมเราได้ว่า $\hat{\theta} = 1/\bar{X}$

แต่ถ้าเราใช้วิธีการเริ่มต้นด้วย

$$\begin{aligned} E(X)^2 &= \int_0^\infty x^2 \theta e^{-\theta x} dx \\ &= (1/\theta)^2 \int_0^\infty (\theta x)^2 e^{-\theta x} d\theta x \\ &= (1/\theta)^2 \Gamma(3) \\ &= 2/\theta^2 \\ \Rightarrow \theta &= \sqrt{2/E(X)^2} \end{aligned}$$

เนื่องจาก $E(X)^2 = \mu'_2$ และ $M'_2 = \sum X_i^2/n$

เราแทนที่ μ'_2 ด้วย M'_2 ดังนั้น

$$\begin{aligned} \hat{\theta} &= \sqrt{2/M'_2} \\ &= \sqrt{2n/\sum X_i^2} \end{aligned}$$

$\hat{\theta}$ เป็นตัวประมาณค่าที่ได้จากการของโนเมนต์

แบบฝึกหัด

1. Let $X_1, \dots, X_n$ be a random sample from the density

$$f(x; \theta) = e^{-(x-\theta)} \exp(-e^{-(x-\theta)})$$

Find a method of moments estimator of θ .

2. Let $X_1, \dots, X_n$ denote a random sample from $f(x; \theta) = \theta f_1(x) + (1 - \theta)f_0(x)$ where $0 < \theta < 1$

and $f_1(x)$ and $f_0(x)$ are known densities. Estimate θ by the method of moments.

3. Let $X_1, \dots, X_n$ be a random sample from the geometric density

$$f(x; \theta) = \theta(1 - \theta)^x ; x = 0, 1, 0 < \theta < 1$$

Find an estimator of θ by the method of moment.

4. Let $X_1, \dots, X_n$ be a random sample from the density

$$\begin{aligned} f(x; \theta) &= 2x/\theta ; 0 < x < \theta \\ &= 2(1+x)/(1-\theta) ; \theta < x < 1 \end{aligned}$$

Estimate θ by the method of moment.